

Közoktatási intézmények térgazdasági szerepének vizsgálata a Szigetvári járásban

Farkas Gréta

Vidékfejlesztési agrármérnöki alapképzési szak, nappali munkarend

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, Vidék- és Területfejlesztési Tanszék

Belső témavezető: Némediné Dr. Kollár Kitti egyetemi docens, MATE, Szent István Campus, Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, Vidék- és Területfejlesztés Tanszék

A választott témám a közoktatási intézmények térgazdasági szerepének vizsgálata a Szigetvári járásban. A járásra személyes kötődésem miatt esett a választásom, az oktatásra pedig azért, mert az emberi fejlődést legjobban előmozdító tényezőnek, a tanulásnak ad keretet.

A szakirodalmi áttekintésben kitérek a regionális gazdaság szerepére, bemutatom a közoktatási rendszert Magyarországon. Fogalmi áttekintést készítek a területfejlesztésről és a vidékfejlesztésről, valamint az előbb említett fejlesztési szinteken az oktatás szerepét is részletezem. Továbbá, a Szigetvári járást mélyrehatóan bemutatom, kitérve ökológiai, ökonómiai és humán tényezőkre is. Fontosnak tartom, hogy ismertessem a járást, mert segít megérteni a kutatás okát és szükségességét.

A szakirodalmi áttekintés után bemutatom a saját vizsgálatot. A primer kutatás bemutatását a hét interjú részletes ismertetésével kezdtem. Céлом az volt, hogy olyan emberekkel készítsek interjút, akik különböző szemszögből látják a Szigetvári járásban a közoktatás szerepét és helyzetét. A primer kutatás második felében az interjúk utolsó négy kérdése alapján összeállított SWOT elemzést, a Szigetvári járás erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit mutatom be. A szekunder kutatásom eredményei két csoportra bonthatók, az egyik a településsoros vizsgálatok a másik pedig az idősoros vizsgálatok csoportja. A településsoros vizsgálatok közé tartozik a Szigetvári járás településeinek távolsága a járás és a megyeszékhelytől, a civil szervezetek száma, a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya, a hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók aránya, a hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya, a kompetenciamérés eredményei és a lakónépesség változása. Idősoros vizsgálat a hátrányos helyzetű tanulók arányának alakulása a járásban, az általános iskolába és az óvodába beírt gyermekek számának, valamint a lakónépesség változása. A szekunder kutatás összegzésére készítettem egy klaszteranalízist, amely alátámasztja és kiegészíti a kutatás során kapott eredményeket.

A négy megfogalmazott hipotézis közül, három igaznak, egy pedig részben igaznak bizonyult. Dolgozatom konklúziója a primer és szekunder kutatások alapján az, hogy a járás humán erőforrás színvonalának megőrzésében, fenntartásában és esetleges erősítésében hatalmas szerepe van a közoktatási intézményeknek, továbbá a népesség megtartásában is közreműködnek. A Szigetvári járás jelenleg is a fejlesztendő járások közé tartozik, de fennáll a veszélye annak, hogy még rosszabb helyzetbe kerül, valamint hogy a járáson belüli egyenlőtlenségek is kiszélesednek, melyhez a közoktatási intézmények bezárása katalizátorként szolgálna. Dolgozatom nem csak a Szigetvári járásnak lehet hasznos, hanem hasonló problémákkal szembesülő térségek számára is érdekes információkkal szolgálhat.